

Chřipkové období neminulo ani ptáky

Příroda se pomalu probouzí ze zimního spánku, světelná fáze dne se již znatelně prodlužuje a zima se loučí. Chřipkové období neminulo ani ptáky a v České republice byli zaznamenány dva případy ptačí chřipky i u chované drůbeže, jeden na Vysočině a druhý na Pardubicku.

PTAČÍ CHŘIPKOU TRPÍ KACHNY A LABUTĚ

Ptačí chřipkou trpí hlavně vodní ptactvo, kachny, labutě a další, ale není pro ně tolik závažným onemocněním. Na krmítkách nebyla trichomonóza letos hlášena, ani výrazné poklesy kosů spojené s virem USUTU jako v loňském roce. Kosů bylo na krmítkách pozorováno poměrně stejné zastoupení jako v minulém roce, 48 resp. 49,5 % a tak o nějaké vymírání kosů v loňském roce nešlo.

ZA JARNÍ PROZPĚVOVÁNÍ MOHOU HORMONY

Nastupující jaro ptáky motivuje ke zpěvu. Vyplavují se jim do krve hormony, které je stimulují k větší hlasové aktivitě teritoriálnímu chování a také k vyhledávání partnera. Stálí ptáci, kteří tu přečkali zimu jako například kosi, vrabci, stehlíci a sýkory již rozpěvují a poohlížejí se po vhodných místech k hnízdění.

Kosi a stehlíci vyhledávají hlavně husté keřové porosty a sýkory a vrabci zas dutiny ve stromech, ochotně přijímají budky, ale zkoušejí i jiná místa jako například poštovní schránky, trubky, sloupky plotů, štěrby pod střechou a prostě všelijaké dutiny kam jsou schopni se dostat. V případě nouze sýkory zahnízdí i v dutině vytvořené pod kořenem stromu.

Další ptáci se vrací každým dnem z potulek po okolních zemích, hlavně z nedalekých zimovišť v jižní Evropě.

Foto: Muzeum regionu Valašsko

Všimnout si můžeme již většího množství pěnkav obecných, objevují se hejna špačků, přilétají skřivani polní, konipasí bílí, ale i čápi bílí. Brzo se objeví i červenky a holubi doupňáci i hřivnáči, budničci menší a na rybnících barevné druhy kachen jako jsou poláci velcí a chocholačky, lžičák pestří, hvízdáci eurasijský, čírky modré i obecné a potápky roháci, které budou předvádět své zásunbní tance.

NEBEZPEČÍ PRO ČÁPŮ: JED NA HRABOŠE

Pro většinu čápů, volavek, dravců a sov bude letošní hnízdni sezóna zásadní komplikací povolení aplikace STUTOXu proti hrabošům, kteří jsou jejich nedílnou složkou potravy. Všimněte tedy prosím jak ptáků na polích tak i ostatních živočichů, po-

kud naleznete uhynulé jedince ohlaste to České inspekci životního prostředí (ČÍŽP).

Dálkoví migranti, například vlaštovky, jirřičky, a kukačky na sebe také nenechají dlouho čekat. Letošním ptákem roku vyhlásila Česká společnost ornitologická jirřičku obecnou, to proto, aby si jí lidé více všimnuli a byli s ní více shovívaví, především s její hnízdni strategií.

Mnoho lidí není nadšeno, když si jirřičky začnou na jejich fasádách pod střechou stavět hnízda, protože jsou z bláta a mají pak okapanou fasádu. Lidé se také bojí, že budou mít hromádky trusu pod hnízdy. To se vše ale dá vyřešit upevněním podložky pod hnízdo, která trus mláďat zachytí. Musíte také pamatovat na to, že všichni volně žijící ptáci jsou chráněni podle § 5a zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně

přírody a krajiny. Zákon platí i pro jakékoli vývojové stádium jedince tak i pro hnízda. A proto i odstraňování a jakékoliv poškozování hnízd i po vyhnízdění ptáků je možné pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody.

Pokud uvidíte někoho shazovat hnízda, zejména v hnízdni době, je vhodné tuto událost neprodleně ohlásit České inspekci životního prostředí (ČÍŽP). O jirřičce, jak by se zdálo běžném druhu, však dodnes pořádně nevíme vše i takové základní věci, jako například kde v Africe zimují a jak tráví noc, předpokládá se, že pravděpodobně jako rorýsi v letu.

Přeji vám krásné zážitky v probouzející se krajině nejen s ptáky.

Autor: Zdeněk Tyller, Muzeum regionu Valašsko